

Het persoonsgebonden budget (PGB) en de inzet van de juiste professional

December 2017

Kwaliteitskader Jeugd

Professionalisering Jeugdhulp
en Jeugdbescherming

Verantwoord werk toedelen

Inleiding

De bedoeling van de Jeugdwet is dat alle kinderen en jongeren gezond en veilig opgroeien en zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen. Jeugdigen en gezinnen moeten daarom kunnen rekenen op hulp wanneer dat nodig is.

Die hulp kan door de gemeente worden geboden in natura of in de vorm van een persoonsgebonden budget (PGB). Aan beide vormen van hulp zijn voorwaarden verbonden. Gemeenten zijn verplicht vooraf te beoordelen of de hulp die ingezet wordt van *goede kwaliteit* is¹. Aanbieders van jeugdhulp en jeugdbescherming zijn verplicht tot het verlenen van verantwoorde hulp². Deze verplichting is verder uitgewerkt in de norm van de verantwoorde werktoedeling (zie kader).

In deze brochure gaan we in op wie welke verantwoordelijkheid heeft bij verantwoorde werktoedeling wanneer er via een PGB jeugdhulp wordt verleend.

---

1. Jeugdwet artikel 8.1.1. lid 2 sub c

2. Jeugdwet, artikel 4.1.1

De norm van de verantwoorde werktoedeling bij een PGB

De norm van de verantwoorde werktoedeling geldt altijd als het gaat om jeugdhulpaanbieders die beroepsmatig hulp of begeleiding bieden. Het maakt niet uit of die hulp of begeleiding door de gemeente is ingekocht als zorg in natura, of om jeugdhulp die op basis van een PGB door een budgethouder wordt ingezet (zie kader).

Bij de verstrekking van jeugdhulp in de vorm van een PGB, stelt de gemeente vast of de jeugdhulp, die de jeugdige of zijn ouders van het budget willen betrekken, van goede kwaliteit is en dat werkzaamheden op een verantwoorde wijze worden uitgevoerd. Daarbij verzekert de gemeente zich ervan dat degene die beroepsmatig jeugdhulp verleent, in staat is de norm van de verantwoorde werktoedeling na te leven. Een professional die de jeugdhulp via het PGB verleent, is zelf verplicht de norm van de verantwoorde werktoedeling toe te passen.

In het kader van een PGB kan de jeugdhulp ook verleend worden door iemand uit het sociale netwerk. Ook dan verzekert de gemeente zich ervan dat de kwaliteit van de jeugdhulp gewaarborgd is, en dat werkzaamheden op een verantwoorde wijze worden uitgevoerd. Bij gemeentelijke verordening kan worden bepaald onder welke voorwaarden

de persoon, aan wie een persoonsgebonden budget wordt verstrekt, de jeugdhulp kan betrekken van een persoon die behoort tot het sociale netwerk⁴.

Als de gemeente zich ervan verzekerd heeft dat de hulp die ingezet gaat worden van goede kwaliteit is, en aan de overige eisen die de gemeente stelt aan het verlenen van PGB's⁵ is voldaan, kan de gemeente de PGB-beschikking vaststellen en de betreffende zorgovereenkomsten goedkeuren.

Kwaliteitseis aan aanbieders: de norm van de verantwoorde werktoedeling

Gemeenten zijn verplicht zich er (vooraf) van te verzekeren dat jeugdhulpaanbieders die zij inschakelen kunnen voldoen aan de norm van de verantwoorde werktoedeling. In artikel 5.1.1. van het Besluit Jeugdwet staat een aantal verplichtingen voor de jeugdhulpaanbieder, de gecertificeerde instelling en de toegang. Deze verplichtingen samen worden de *norm van de verantwoorde werktoedeling genoemd*. Deze norm bestaat uit drie onderdelen:

1. De taken worden uitgevoerd door of onder verantwoordelijkheid van een geregistreerde professional. De betreffende organisatie deelt de taken toe met inachtneming van de specifieke kennis en vaardigheden van de geregistreerde professional.
2. De betreffende organisatie **kan** anderen dan geregistreerde professionals met de uitvoering van specifieke taken belasten indien zij aannemelijk kan maken dat de kwaliteit van de uit te voeren taak daardoor niet nadelig wordt beïnvloed en **moet** anderen met een taak belasten als dat noodzakelijk is voor de kwaliteit van uit te voeren taak. (tenzij bepaling)
3. De betreffende organisaties dragen er zorg voor dat geregistreerde professionals hun taken kunnen verrichten met inachtneming van de voor hen geldende professionele standaarden.³

3. Dit betreft beroepsnormen en richtlijnen en ook de norm van de verantwoorde werktoedeling zoals deze is uitgewerkt in het [Kwaliteitskader Jeugd](#).

4. artikel 8.1.1 derde lid Jeugdwet

5. Wanneer een PGB-houder in staat is om te voldoen aan de verplichtingen voortvloeiend uit het PGB, dan mag een gemeente een PGB alleen weigeren voor dat deel dat het budget hoger is dan zorg in natura voor een vergelijkbare hulpvraag (Jeugdwet, artikel 8.1.1 lid 4, sub a).

Hoe verzekert een gemeente zich ervan dat een jeugdhulpaanbieder goede kwaliteit biedt?

Gemeenten kunnen zich ervan verzekeren dat een aanbieder jeugdhulp van goede kwaliteit biedt op basis van onder andere:

- eigen contacten met de betreffende aanbieder⁶;
- jaarverslagen van de betreffende aanbieder (te vinden op www.jaarverslagenzorg.nl);
- rapport(en) van een of meer inspecties die mogelijk zijn verschenen over de betreffende aanbieder.

De inspecties houden toezicht op de kwaliteit van de jeugdhulp. De (meest recente) toezichtrapporten staan op de websites van de inspecties en kunnen worden ingezien en gedownload. Op de website staat ook of een jeugdhulpaanbieder onder verscherpt toezicht staat. In de regel mag een gemeente ervan uitgaan dat als een aanbieder niet onder verscherpt toezicht staat, er geen reden is om te twijfelen aan de kwaliteit van die aanbieder. Staat een aanbieder onder verscherpt toezicht dan moet een gemeente het desbetreffende rapport en het oordeel van de inspectie raadplegen.

Gemeenten melden nieuwe aanbieders aan de inspecties via het Inspectieloket Sociaal Domein en Jeugd. De inspectie maakt een risicoanalyse van de nieuwe jeugdhulpaanbieder, en beoordeelt op basis van de uitkomsten daarvan of een nader onderzoek en beoordeling nodig is. De inspectie

bezoekt in ieder geval nieuwe toetreders die jeugdhulp met verblijf en/of daghulp aanbieden. Het toezicht van de inspectie vindt plaats nadat een nieuwe toetreder minimaal zes maanden in de praktijk jeugdhulp heeft geboden. Het toezicht door de inspectie volgt bij nieuwe aanbieders dus nádat een gemeente de jeugdhulpaanbieder voor het eerst heeft ingezet. Het toezicht komt dus niet in de plaats van de initiële kwaliteitstoets door gemeenten.

Wanneer een gemeente een PGB wil toekennen waarbij de jeugdhulp wordt verleend door een nieuwe aanbieder, dan zal de gemeente zelf een kwaliteitstoets moeten (laten) uitvoeren. Ook kan de gemeente aan de aanvrager van het PGB verzoeken om waarborgen voor de geboden kwaliteit. Onduidelijkheid of onvoldoende informatie over de kwaliteit kan leiden tot de conclusie dat de kwaliteit onvoldoende gewaarborgd is. Afhankelijk van de specifieke omstandigheden kan ook overwogen worden het PGB voor een beperkte termijn te verstrekken, en deze alleen te verlengen indien nog te verkrijgen informatie wel de benodigde zekerheid over de kwaliteit biedt. Ook kan een evaluatiemoment gedurende de looptijd van het PGB worden afgesproken.

---

6. In deze contacten kan de gemeente de betreffende aanbieder een toelichting vragen op onder andere 1) de mate waarin de professional vakbekwaam is voor de gestelde hulpvraag, 2) de mate waarin voorzien is in achtervang, 3) hoe, indien van toepassing, invulling wordt gegeven aan het werken in combinatie met een geregistreerde professional.